

(Under Stalins stora terror i Sovjetunionen 1936-38 avrättades Zinovyjev, Kamenev, Bucharin, Radek och andra kända bolsjevikledare efter offentliga skenrättegångar. Hundratusentals aktivister och arbetare greps, försvann eller mördades. Många vägrade kapitulera inför bödlarna. Huvudanklagad i sin frånvaro under samtliga Moskvarättegångar var Leo Trotskij, revolutionsledaren tillsammans med Lenin 1917, och sedan 1929 av Stalin förvisad i exil. Stalins justitieminister Krylenko beskrev Trotskij som summan av alla kända brott i mänsklighetens historia. De ledande bolsjevikerna som åtalades utgjorde toppen på isberget av den stora terrorn. De hade bakom sig ett årtionde av ständiga avböner, kursändringar och stöd till Stalin. De dödades mentalt innan de avrättades fysiskt. Leo Trotskij själv mördades i exil i Mexiko 1940 med en ishacker av en stalinistisk agent.

Borgerliga historiker framställer alltid Trotskijns kamp mot urartningen i Sovjetunionen som en fråga om personlig ambition. I denna artikel förklarar Trotskij de verkliga orsakerna. Ursprungligen publicerad i förkortad form i Marxismen idag, nr 12, mars 1999. Översättning av den artikeln gjordes av Christer Rydén. Nybearbetning och komplettering, maj -07, Göran Källqvist. Artikeln översatt från engelskan, Writings of Leon Trotsky (1938-39), s 40-51.)

Leo Trotskij (9 oktober 1938): Vad är meningen med kampen mot "trotskismen"? (Om Lombardo Toledano och andra GPU-agenter)

Jag har i ett antal brev och samtal blivit tillfrågad om betydelsen av den nu pågående kampen i Sovjetunionen mellan stalinister och trotskister. Jag uppskattar dessa frågor därför att de ger mig en möjlighet att besvara dem offentligt med största möjliga klarhet och noggrannhet.

För det första måste man klart och tydligt förstå att när en politisk kamp av stor betydelse utvecklas, i synnerhet om den drar in tio- och hundratusentals människor, kan den omöjligt förklaras i termer av några "personliga" motiv. Inte så få ytliga och beräknande människor tillskriver kampen mellan trotskister och stalinister till personliga ambitioner och motiv. Det är en absurd ståndpunkt att framföra. Personliga ambitioner kan bara motivera individuella politiker. Men i Sovjetunionen har tusentals och åter tusentals människor som kallats "trotskister" blivit avrättade och avrättas fortfarande. Offrar dessa människor sin ställning, sin frihet, sitt liv och ofta sina familjers liv bara på grund av en enda individs ambitioner, nämligen Trotskij? Motsatsen, att den stalinistiska politiken kan förklaras i termer av Stalins personliga ambitioner, är lika absurd att tänka sig. Denna kamp har för länge sedan överskridit Sovjetunionens gränser. För att på ett riktigt sätt kunna förstå meningen med den konflikt som för närvarande splittrar arbetarrörelsen i hela världen måste man innan man går vidare förkasta allt tomt prat om personliga motiv och börja ta itu med de historiska orsaker som skapat konflikten.

Hela världen är bekant med orsakerna till och problemen med oktoberrevolutionen som bröt ut i Ryssland 1917, om än bara de generella grunddragen. Den var de förtryckta massornas första lyckade revolution, under ledning av proletariatet. Revolutionens mål var att avskaffa klassutsugning och ojämlikhet, att skapa ett nytt socialistiskt samhälle grundat på kollektivt ägande av jorden, gruvorna och fabriker och åstadkomma en rationell och rättvis fördelning av resultatet av arbetet mellan samhällsmedborgarna. När vi genomförde denna revolution sade många socialdemokrater (opportunistiska reformister som Lewis, Jouhaux, Lombardo Toledano, Laborde, * etc) till oss att vi inte kunde lyckas, att Ryssland var ett alltför

---

* **John L Lewis** (1880-1969) var ordförande i det amerikanska gruvfacket från 1920 fram till sin död. **Leon Jouhaux** (1870-1954) var generalsekreterare i den franska fackföreningsrörelsen CGT, och reformistisk socialpatriot. **Vicente Lombardo Toledano** (1893-1968) var en stalinist som stod i ledningen för den viktigaste fackföreningen i Mexiko. Han deltog aktivt i förtalskampanjen mot Trotskij i Mexiko, som förberedde opinionen för mordet på Trotskij. **Hernan Laborde** var det mexikanska kommunistpartiets

efterblivet land, att kommunismen var omöjlig där, etc. Vi svarade på följande sätt: Naturligtvis är Ryssland, sett för sig självt i isolering, ett alltför efterblivet och ociviliserat land för att på egen hand kunna bygga upp ett kommunistiskt samhälle. Men, tillade vi, Ryssland är inte ensamt. Det finns mer avancerade kapitalistiska länder i världen, med en mer utvecklad teknologi och kultur och ett mycket mer utvecklat proletariat. Vi, ryssarna, inleder den socialistiska revolutionen, det vill säga, vi tar de första djärva stegen framåt, mot framtiden. De tyska, franska och engelska arbetarna kommer dock att påbörja sin revolutionära kamp direkt i hämlarna på oss, kommer att ta makten i dessa länder och kommer sedan att hjälpa oss med hjälp av sin överlägsna teknologi och kultur. Under ledning av proletarietet i de mer utvecklade länderna kommer också folken i de efterblivna länderna (Kina, Indien, Latinamerika) slå in på den nya socialistiska vägen. På så sätt kommer vi att gradvis grunda ett socialistiskt samhälle i världsskala.

Som ni vet infriades inte våra förhoppningar om en tidig proletär revolution i Europa. Varför inte? Det berodde inte på att de arbetande massorna saknade vilja. Tvärtom började proletarietet i alla europeiska länder kämpa mot den imperialistiska borgarklassen efter det Stora kriget 1914-18, och de visade sig vara fullt ut benägna att ta makten. Vad höll tillbaka den? Ledarna, de konservativa arbetarbyråkraterna, herrar av typen Lewis och Jouhaux – Lombardo Toledanos lärare.

För att kunna nå sitt mål måste arbetarklassen skapa sina organisationer: fackföreningarna och det politiska partiet. Under denna process reser sig ett helt skikt av byråkrater, företrädare för fackföreningar och andra organisationer, fullmäktigeledamöter, journalister m fl upp ovanför de exploaterade skikten. De reser sig ovanför arbetarna lika mycket i fråga om deras materiella levnadsvillkor som vad gäller deras politiska inflytande. Få av dem behåller inre förbindelser med arbetarklassen och förblir lojala med dess intressen. Långt fler byråkrater i arbetarrörelsen börjar vända sig till de som står över dem istället för till de som står nedanför dem. De börjar smyga sig upp till borgarklassen och glömmer de arbetande klassernas lidande, misär och förhoppningar. Detta är orsaken till många av de nederlag som arbetarklassen drabbats av.

Under historiens gång har vi mer än en gång sett exempel på att partier och organisationer som vuxit fram ur folkliga rörelser senare har genomgått en fullständig degenerering. Det var vad som på sin tid hände med den kristna kyrkan som började som en rörelse av fiskare, snickare, av förtryckta och slavar, men som byggde upp en mäktig, rik och grym kyrklig hierarki. Det var vad som hände inför våra egna ögon med Andra internationalens, den så kallade socialdemokratins, partier, som gradvis fjärmades från proletarietets verkliga intressen och drogs till borgarklassen. Under kriget försvarade socialdemokratins i varenda land sin egen nationella imperialism, det vill säga rövarkapitalismens intressen, och sålde ut arbetarnas och de koloniala folkens intressen. När den revolutionära rörelsen började ta fart under kriget, så hjälpte socialdemokratins, det parti som borde ha lett arbetarna på vägen mot uppror, i själva verket borgarklassen att krossa arbetarrörelsen. Förräderiet inom dess generalstab paralyserade proletarietet.

Det är därför förhoppningarna om en europeisk och en världsrevolution efter kriget aldrig förverkligades. Borgarklassen behöll greppet om sina rikedomar och sin makt. Bara i Ryssland, där det verkligt revolutionära bolsjevikpartiet existerade, segrade proletarietet och skapade en arbetarstat. Men Sovjetunionen fann sig vara isolerat. Arbetarna i de rikare och mer utvecklade länderna förmådde inte hjälpa Sovjetunionen. På grund av det befann sig det ryska proletarietet i ett väldigt besvärligt trångmål.

Om teknologin i Ryssland hade befunnit sig på en lika hög nivå som den i Tyskland eller USA hade den socialistiska ekonomin redan från början kunnat producera allt som behövdes

---

främste ledare fram till 1940, när han rensades ut under en omorganisering av partiet som förberedelse inför mordet på Trotskij.

för att tillgodose folkets dagliga behov. Under sådana omständigheter skulle sovjetbyråkratin inte ha kunnat spela någon betydelsefull roll, av den anledningen att en högt utvecklad teknologi också skulle ha inneburit en hög kulturell nivå, och att arbetarna aldrig skulle ha tillåtit byråkratin att köra med dem. Men Ryssland var ett fattigt, efterblivet land, med brist på civilisation. Dessutom var det ödelagt av år av krig och inbördeskrig. Det var anledningen till att förstatligandet av jorden, fabrikerna och gruvorna inte kunde åstadkomma, och än i denna dag inte åstadkommer, en snabb produktion av av den nödvändiga mängden varor för att tillgodose befolkningens dagliga behov, trots de enorma ekonomiska framsteg som gjorts. Varhelst det uppstår varubrist blir det också oundvikligen kamp om dessa varor. Byråkratin ingriper i den kampen; agerar egenmäktigt, splittrar, ger till en, tar från en annan. Naturligtvis glömmes byråkratin inte bort att ta hand om sig själv i den processen. Vi måste komma ihåg att det i Sovjetunionen handlar om en byråkrati som inte bara finns inom partiet eller fackföreningarna utan också inom statsapparaten. All förstatligad egendom, polisen, domstolarna, armén och flottan står till byråkratins förfogande.

Sovjetbyråkratins kontroll över ekonomin och distributionen av varor har gett den chansen att samla all makt i sina händer och utesluta de arbetande massorna från all maktutövning. På så sätt har det i oktoberrevolutionens land höjt sig ett nytt, privilegierat skikt ovanför massorna, och det styr landet med metoder som är nästan identiska med fascismens metoder. Arbetar- och bondesovjeterna spelar inte längre någon roll. All makt ligger i byråkratins händer. Den person som styr är överhuvudet för denna byråkrati: Stalin.

Det är omöjligt att säga att Sovjetunionen går i riktning mot socialistisk jämlikhet. Vad gäller de materiella villkoren har byråkratins översta skikt samma livsstil som överklassen i de kapitalistiska länderna. Mellanskiktet lever mer eller mindre på samma sätt som medelklassen. Arbetarna och bönderna, slutligen, lever under mycket besvärligare förhållanden än vad arbetarna och bönderna gör i de utvecklade länderna. Detta är den enkla sanningen.

Man frågar sig kanske: Betyder detta att oktoberrevolutionen var ett misstag? En sådan slutsats skulle utan tvekan vara helt felaktig. Revolutionen är inte resultatet av en enda persons eller ett enda partis ansträngningar. Revolutionen bryter ut som kulmen på en historisk process, när folkets massor inte längre är villiga att tolerera de gamla formerna av förtryck. Oktoberrevolutionen har trots allt möjliggjort enorma framsteg. Den har förstatligat produktionsmedlen och på grundval av en planekonomi möjliggjort en extremt snabb utveckling av produktivkrafterna. Detta är ett enormt steg framåt. Hela mänskligheten har lärt sig av den erfarenheten. Oktoberrevolutionen har givit folkmassornas medvetenhet en kolossal knuff. Den har uppväckt en självständighets- och initiativanda hos dem. Även om arbetarnas situation på många sätt är svår är den inte desto mindre bättre än den var under tsarismen. Nej, oktoberrevolutionen var inget ”misstag”. I det isolerade Ryssland kunde den dock inte uppnå sitt främsta mål, nämligen att upprätta ett broderligt, socialistiskt samhälle. Detta mål återstår fortfarande att uppnå.

Från det ögonblick ett nytt parasitär skikt reste sig på proletariats ryggen i Sovjetunionen har massornas kamp av naturliga skäl riktat sig mot byråkratin som det främsta hindret på vägen mot socialism. När byråkratin försöker rättfärdiga sin existens förklarar den att dess ansträngningar redan har lett till att socialismen har ”uppnåtts”. I verkligheten är den sociala frågan bara löst för byråkratin själv, som lever ett långt ifrån dåligt liv. ”Staten, det är jag” resonerar byråkratin. ”Så länge allt går mig väl i händer är allt i sin ordning.” Det är inte förvånande att folkets massor, som inte har undkommit misären, är fientliga och hatfulla mot denna nya aristokrati som slukar en stor del av frukterna av deras arbete.

När den hävdar att den försvarar socialismens intressen försvarar byråkratin i själva verket sina egna intressen och undertrycker och utrotar obarmhärtigt vilken det än vara månne som riktar någon som helst kritik mot förtrycket och den fruktansvärda ojämlikhet som existerar i Sovjetunionen. Byråkratin stödjer Stalin därför att han resolut, obevekligt och med en total

beslutsamhet försvarar dess privilegierade ställning. Den som inte har förstått detta har inte förstått någonting.

Det är helt naturligt att arbetarna, som genomförde tre revolutioner inom loppet av tolv år (1905-17), inte torde vara förtjusta i denna regim och mer än en gång torde försöka få kontroll över byråkratin. De representanter för arbetarklassens missnöje i Sovjetunionen som kritiserar och protesterar kallas för trotskister, därför att deras kamp svarar mot det program som jag försvarar i pressen. Om byråkratin kämpade för folkets intressen skulle den kunna bestraffa sina fiender inför massorna för verkliga istället för påhittade brott. Men då byråkratin enbart kämpar för sina egna intressen och mot folkets och dess verkliga vänners intressen, kan den naturligtvis inte säga sanningen om orsakerna till de oräkneliga fallen av förföljelser, arresteringar och avrättningar. Därför anklagar byråkratin de som den kallar för trotskister för förfärliga brott som de inte har begått och som de inte kan ha begått. För att kunna skjuta en oppositionell som försvarar arbetarnas livsviktiga intressen förklarar byråkratin helt enkelt honom vara en ”fascistisk agent”. Det finns ingen som helst kontroll av byråkratins aktiviteter. Under de hemliga domstolsförhandlingarna, som genomförs i den Heliga inkquisitionens stil, framtvings bekännelser om otroliga brott ur de anklagade. Sådana är de Moskvarättegångar som har skakat om en hel värld.* Resultatet av dessa rättegångar är till synes att hela gardet av gammelbolsjeviker, hela den generation som tillsammans med Lenin utvecklade den ytterst betydelsefulla kampen för arbetarklassens erövrande av makten, i själva verket enbart bestod av spioner och borgerliga agenter. Samtidigt utplånades huvudrepresentanterna för den nästföljande generationen, den som bar inbördeskrigets (1918-21) hela tyngd på sin rygg.

Oktoberrevolutionen genomfördes alltså av fascister? Och arbetarnas och böndernas inbördeskrig leddes av förrädare? Nej! Detta är ett föraktligt förtal av revolutionen och bolsjevismen! Den grundläggande faktorn i detta förtal är att det var just de bolsjeviker som hade ett sant revolutionärt förflutet som var de första att protestera mot den nya byråkratiska kasten och dess oerhörda privilegier. Byråkratin var dödligt rädd för oppositionen, och bedrev en obarmhärtig kamp mot representanterna för det gamla bolsjevikpartiet och genomförde i slutänden en nästan total utrotning av dem. Detta är den enkla sanningen.

Moskvabyråkratin har ett stort antal agenter över hela världen för att kunna upprätthålla sin auktoritet utomlands, för att kunna få sig själv att framstå som arbetarklassens representant och som socialismens försvarare och för att kunna vilseleda världens arbetarklass. Den lägger för detta syfte ut tiotals miljoner dollar om året. Många av dessa hemliga agenter är ledare för arbetarrörelsen, fackföreningsfunktionärer eller funktionärer inom de så kallade ”kommunist”-partierna som i verkligheten inte längre har något med kommunismen att göra. Dessa betalda Kreml-agenter jobb består i att bedra arbetarna, framställa Sovjetbyråkratins brott som ”försvar av socialismen”, förtala de avancerade ryska arbetare som kämpar mot byråkratin och sätta etiketten ”fascister” på arbetarnas verkliga försvarare. ”Men detta är en avskyvärd roll!” utropar varenda ärlig arbetare. Vi anser också att det är en avskyvärd roll.

En av de mest nitiska och skamlösa av Moskvabyråkratins agenter är Lombardo Toledano, generalsekreterare för CTM.§ Hans föraktliga verksamhet äger rum framför ens ögon. Han försvarar Stalin, Stalins brott, hans förräderier, hans provokatörer och hans bödlar. Det är inte alls förvånande att Toledano är en av trotskismens mest entusiastiska fiender, det är denne herres jobb!

---

* Mellan 1936-38 genomförde Stalin tre stora **skenrättegångar i Moskva**, under vilka de flesta av den ryska revolutionens ledare anklagades för att konspirera för att återupprätta kapitalismen. Huvudanklagad i sin frånvaro var Trotskij och hans son, Sedov. Med dessa rättegångar befäste Stalin sin personliga makt över Sovjetunionen.

§ **CTM** är den mexikanska arbetarfederationen, den viktigaste fackföreningen i Mexico. Den organiserades 1936 med regeringens stöd. Kontrollerades under hela 30-talet av stalinisterna.

För 1½ år sedan påbörjade den internationella Undersökningskommissionen sitt arbete att undersöka Moskvarättegångarna.* Liksom flera andra stalinister hade Toledano inbjudits att delta i kommissionen: Presentera dina anklagelser, lägg fram dina bevis! Men Toledano vägrade, med en falsk och feg ursäkt: enligt honom ”var [kommissionen] inte opartisk”. Men varför tog inte den ”opartiska” Toledano då chansen att öppet visa kommissionens ”partiskhet”? Därför att han inte har skuggan av bevis för sitt förtal som han upprepar på order från Moskva.

Den internationella kommissionen bestod av personer som är kända över hela världen för sin oförvitlighet, och den publicerade resultatet av sitt arbete i två böcker på mer än ettusen sidor. Alla dokument undersöktes. Dussintals vittnen förhöordes. Varje lögn och förtal undersöktes med mikroskop. Kommissionen ansåg enhälligt att samtliga anklagelser mot mig och min bortgångna son Leon Sedov var illvilliga påhitt som kokats ihop av Stalin. Vad svarade Stalin och hans agenter? Ingenting – inte ett ord. Trots det fortsätter Toledano att lägga fram och försvara Moskvas falska anklagelser och lägger dessutom till sina egna hemmaproducerade. ”Men detta är skamligt!” kommer varje ärlig arbetare att utbrista. Helt riktigt. Det är skandalöst bortom all beskrivning!

CTM:s kongress i februari antog en resolution mot Trotskij och ”trotskisterna”. Resolutionen upprepar ord för ord åklagare Vysjinskij's falska anklagelser, samme Vysjinskij som var advokat för oljemagnaterna i Kaukasus före revolutionen och som sedan länge varit en fullständig skurk.[§] Hur kunde kongressen för en arbetarorganisation anta en så skamlig resolution? Det direkta ansvaret för detta ligger hos Lombardo Toledano, som i detta fall inte agerade i sin egenskap av sekreterare för en fackförening, utan istället som agent för Stalins hemliga polis, GPU.

Det är knappast nödvändigt att säga att jag personligen inte har något emot att en mexikansk arbetarorganisation bildar sig en ståndpunkt om ”trotskismen” som politisk strömning och offentliggör sina slutsatser. Men för att göra det måste frågan undersökas på ett klart och ärligt sätt, det är en grundläggande förutsättning för arbetardemokratien. Innan kongressen skulle det ha varit nödvändigt att lägga fram frågan om ”trotskismen” inför alla fackföreningar. Anhängare till ”trotskismen” skulle ha fått chansen att uttrycka sina uppfattningar direkt till arbetarna. Dessutom vore det elementär hövlighet att inbjuda mig för att förklara mig inför den kongress som förberedde sig att döma mig. I själva verket förbereddes Moskvas intriger inte bara bakom min rygg, utan också bakom ryggen på de mexikanska arbetarna. Ingen visste på förhand att frågan om Trotskij och ”trotskismen” skulle läggas fram inför kongressen. För att tjäna Stalins syften konspirerade Toledano mot de mexikanska arbetarna. Kongressdelegaterna hade inga som helst informationer tillgängliga. De överraskades av en militärliknande krigslist. Toledano prackade på kongressen den tarvliga resolutionen på samma sätt som Stalin, Hitler och Goebbels[†] genomför ”folkets” beslut. Detta handlingssätt visar på ett ”totalitärt” förakt för arbetarklassen. Samtidigt kräver Toledano att den mexikanska regeringen ska sätta munkavle på mig och förvägra mig möjligheten att försvara mig mot förtalet. Detta är ”demokratins” förkämpe, Lombardo Lejonhjärta!

---

* **Undersökningskommissionen av anklagelserna som riktades mot Leo Trotskij i Moskvarättegångarna** kallades Dewey-kommissionen efter dess ordförande, John Dewey (1859-1952), en framstående amerikansk filosof och pedagog. Kommissionen genomförde sina förhör i Mexiko mellan 10-17 april 1937. En sammanfattning av dess resultat publicerades i *Not Guilty*, New York: Monad Press, 1972. En utskrift av kommissionens förhandlingar publicerades i *The Case of Leon Trotsky*, New York: Merit Publishers, 1968.

§ **Andrej Vysjinskij** (1883-1954) gick med i socialdemokratien 1902, men var mensjevik fram till 1920. Han blev internationellt ökad som åklagare under Moskvarättegångarna. Var sovjetisk utrikesminister mellan 1949-53.

† **Joseph Goebbels** (1897-1945) var nazistisk minister för propaganda och nationell upplysning (från 1933) och medlem i Hitlers kabinetsråd (från 1938). Han begick självmord i samband med Tysklands nederlag i kriget.

Men han har inte nöjt sig med att helt enkelt upprepa åklagare Vysjinskijs officiella förfalskningar från Moskva. Toledano använder också sin egen fantasi. Strax efter min ankomst till Mexiko förklarade Toledano offentligt att jag förberedde en generalstrejk mot general Cardenas regering.* För varje sansad person framstår det absurda i denna ”anklagelse”, men Toledano avskräcks inte: Moskva kräver flit och lydnad. Samme Toledano deklarerade i Mexiko, New York, Paris och Oslo att jag inte hade mer än 10 vänner i hela Mexiko, en siffra som senare minskades till fem och slutligen bara två. Om det är så, hur skulle jag då kunna organisera en generalstrejk och en komplott? Och å andra sidan, vad hände med alla mina ”vänner” till höger – fascisterna, ”brunskjortorna”, etc? Som vi kan se skiljer sig inte den intellektuella nivån på Toledanos anklagelser på något avgörande sätt från nivån på de anklagelser som riktas mot byråkratins motståndare i Moskva. Men Toledano har inget eget GPU som kan försvara honom med revolverar mot kritiken. Det borde gjort honom mer försiktig!

Den andre mexikanske GPU-agenten, Laborde, det så kallade ”kommunist”-partiets (vem skulle kunna tro det?) ledare förkunnade vid ett högtidligt möte, inför en stor publik med bland annat republikens president, att jag stod i hemlig maskopi med (håll i er nu!) general Cedillo[§] och Vasconselos, givetvis i syfte att genomföra en fascistisk statskupp. Laborde komprometterade sig själv och vanärade sitt parti, och förföll till att slunga ut så idiotiska anklagelser bara därför att han, precis som Toledano, hade fått order om det från Moskva, där de för längesedan har förlorat allt sinne för proportioner, inte bara när det gäller moral utan också ifråga om logik och psykologi. Eleven kan inte stå på en högre nivå än läraren. En GPU-agent kan inte göra som han vill. Han måste följa chefens order. Om han inte gör det genast så förlorar Labordes parti stödet från Moskva och ramlar ihop som ett korthus.

I somras gjorde jag en resa i Mexiko för att lära mig mer om landet som hade erbjudit mig och min hustru en så generös gästfrihet. I Toledanos tidning *El Popular* publicerade de nyheten att jag under min resa hade träffat kontrarevolutionärer, och i synnerhet den profascistiske dr Atl.[†] Jag slog fast i pressen att jag inte kände dr Atl. Men mina kategoriska förnekanden avskräckte inte Toledano från att publicera noter och teckningar som placerade mig i dr Atls sällskap. Vad betecknar detta? Toledano är advokat och han känner till vad ”förtal” och ”falskt vittnesbörd” innebär. Han vet att inget misskrediterar en person så mycket som att av personliga skäl sprida medvetet förtal. Hur kan ha fallit så lågt, och offrat sitt rykte som arbetarledare och en ärlig person? Troligen märker Toledano själv att en mask äter på hans samvete. Men Toledano befinner sig i en nedförsbacke. Han glider ner och kan inte stoppa. GPU gör det svårt för sina offer att undkomma deras klor.

Man kan invända att jag lägger alltför stor vikt vid Toledano, men det är inte sant. Toledano är inte en individ. Han är en sort. Det finns flera kopior av honom: en hel armé av legoknektar som skolats i Moskva! Med exemplet Toledano kan jag avslöja denna armé, som sprider frön av lögn och cynism i den allmänna opinionen.

Varje gång jag känner mig tvingad att tillbakavisa det senaste förtålet från Toledano och Laborde, skriker dessa herrar att jag är... fiende till den mexikanska arbetarfederationen. Vilken löjlig anklagelse! Lombardo och Laborde genomför sina intriger under täckmantel av arbetarna. När de avslöjas fortsätter de att gömma sig bakom arbetarna. Vilka bedragare! Vilka hjältar!... Och vilka bedrövliga spetsfundigheter! Hur skulle jag, en person som har

---

* **General Lazaro Cardenas** (1895-1970) var president i Mexiko mellan 1934-40. Hans administration kännetecknades av planer på fördelning av jorden, utveckling av industri och transporter, förnyad kamp mot den romersk-katolska kyrkan, och 1938 exproprierade den alla utländskt ägda oljeegendomar. Det var den enda regeringen i världen som gav Trotskij asyl under de sista åren av hans liv.

§ **General Saturnino Cedillo** var en högerofficer som ledde ett misslyckat uppror mot den mexikanska regeringen i maj 1938 och dödades av regeringstrupper i januari följande år.

† **El Popular** var CTM:s tidning, med Lombardo Toledano som redaktör. **Dr Atl** var Gerardo Murillo, konstnär och lärare till Diego Rivera. Från att tidigare ha varit revolutionär hade han i slutet av 30-talet blivit fascist-sympatisör.

tillbringat 42 år av sitt liv i arbetarrörelsens tjänst, kunna vara fientligt inställd till en proletär organisation som kämpar för att förbättra arbetarnas lott? Men CTM är inte Toledano och Toledano är inte CTM. Huruvida Toledano är en bra facktjänsteman eller ej är en fråga som de mexikanska arbetarna måste avgöra själva. Men när Toledano gör utfall för att försvara GPU:s bödlar mot de bästa ryska arbetarna, då måste även jag offentligt ställa mig upp och säga till arbetarna i Mexiko och världen: ”Toledano är en förrädisk lögnare som handlar på uppdrag av gänget i Kreml! Tro honom inte!”

Toledanos metoder är identiska med de som används i Moskvarättegångarna. I grund och botten ersätter de politiska skiljaktigheter med deckarhistorier: de uppfinner fruktansvärda hopkok för att skaka de troskyldigas fantasi; de ljuger och förtalar; de förtalar och ljuger. I Moskva påstår de att jag hade ett hemligt möte med den fascistiska ministern Hess* (som jag aldrig har träffat i hela mitt liv, och med vilken jag givetvis inte vill ha något att göra). Här i Mexiko hävdar de att jag hade ett hemligt möte med dr Atl, som jag inte känner till. Detta är GPU:s skola.

Men trots alla likheter finns det en skillnad. Efter att ha tystat all kritik och efter att ha använt falska vittnen, har GPU möjlighet att tvinga ur de anklagade falska bekännelser. Om de inte lyckas skjuts de anklagade i hemlighet, utan möjlighet till rättegång eller domstolsförhandlingar. I Mexiko har herr Toledano ännu inte möjlighet att använda denna sorts förtryck. Han utnyttjar givetvis fullt ut de förfalskningar som har tillverkats i Moskva, såsom till exempel den helt oärliga och värdelösa filmen *Lenin under oktober*, men det räcker inte. Männkligheten består inte bara av idioter. Inte så få människor är förmögna att tänka. Av denna orsak är det lätt att avslöja Toledanos förtal. Och vi kommer att fortsätta detta avslöjande arbete ända till slutet!

Jag föreslår att det ska göra en offentlig undersökning av Toledanos anklagelser om förberedelser för en generalstrejk mot general Cardenas regering, angående mina ”relationer” till Cedillo och Vasconcelos, angående mina hemliga diskussioner med dr Atl, etc, etc. Här har vi en utmärkt möjlighet att slå fast om de olika anklagelserna är sanna eller falska. Herr Toledano som är så flitig i att försvara rättegångarna i Moskva kommer att göra Stalin en stor tjänst om han kan visa att anklagelserna mot mig här i Mexiko är giltiga. Jag föreslår att det ska utses en opartisk kommission som offentligt ska undersöka Toledanos anklagelser mot mig. Berätta om dem för domaren! Lägg fram era bevis, ni som anklagar!

Men vi har inga illusioner. Toledano kommer inte att anta utmaningen. Han vågar inte anta den. Han kan inte uppträda inför en opartisk kommission som oundvikligen kommer att omvandlas till ett medel för att avslöja GPU och dess agenter. Bevis? Vilken sorts bevis kan förtalarna prestera? Förtalarna saknar skrupler och har ett skamligt samvete. Det är allt de har!

Av allt det som har sagts kommer varje intelligent person att dra denna enkla slutsats: om Stalins agenter här i Mexiko, där det fortfarande existerar pressfrihet och asylrätt, tillåts göra sådana absurda och skamlösa anklagelser och samtidigt kräva att den anklagade inte tillåts öppna munnen till sitt försvar, vad kan då inte Stalins agenter tillåta sig i Sovjetunionen självt, där all kritik, opposition och protester döljs i den totalitära regimen press? Mot sin egen vilja har Toledano under resans gång givit den allmänna opinionen i Mexiko nyckeln till Moskvarättegångarna. Allmänt sett måste man säga att överdrivet flitiga vänner är farligare än fienderna.

Mina idéer är motbjudande för ett helt spektrum av opportunisterna och profitörerna. Jag skulle se det som en stor skam om mina idéer behagade dessa herrar. De förtryckta kan inte uppnå sin befrielse under ledning av opportunisterna och profitörerna. Låt dessa herrar försöka attackera

* **Rudolf Hess** (1894-1987) gick med nazisterna 1921. Var ledare för nazistpartiets politiska avdelning från 1932, och var medlem i Hitlers kabinettsråd från 1934. 1941 flydde han till Skottland, där han hölls som krigsfånge. 1946 dömdes han till livstids fängelse i Nürnbergrättegångarna mot krigsförbrytare. Dog i Spandaufängelset 1987.

mina idéer offentligt! Jag tillhör Fjärde internationalen och jag gömmer inte undan mina åsikter. Fjärde internationalen är det enda världsparti som bedriver en verklig kamp mot imperialism, fascism, förtryck, exploatering och krig. Endast denna unga och växande organisation uttrycker världsproletariatets verkliga intressen. Det är av just precis den anledningen som den oförsonligt kämpar mot den korrupta byråkratin inom de gamla, patriotiska Andra och Tredje internationalerna. Opportunisternas, äventyrarnas och de självbelåtna profitörernas rabiata hat mot "trotskismen" härstammar ur detta. Där så låter sig göras, lönnmördar Kremli-gänget våra kämpar (Erwin Wolf, Ignace Reiss, Leon Sedov, Rudolf Klement och många andra).* Där så inte låter sig göras, förtalas de. Det saknas vare sig pengar eller betalda agenter. Inte desto mindre är det dömt till en skamfylld kollaps. Revolutionära idéer som svarar mot den historiska utvecklingens nödvändighet kommer att övervinna alla hinder. Baktalarna kommer att bryta nacken av sig mot den oövervinnliga sanningen.

---

* **Erwin Wolf**, en tjeck, var Trotskijs sekreterare i Norge. Han kidnappades och mördades av GPU i Spanien 1937. **Ignace Reiss** var pseudonym för Ignace Poretskij, en GPU-agent som bröt med Stalin på sommaren 1937 och gick med i Fjärde internationalen. Han mördades av GPU-agenter nära Lausanne i Schweiz 4 september 1937. Hans änka, Elisabeth K Poretskij, har skrivit en bok om honom, *Our Own People* (1970).